

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7:50
» ostalo inozemstvo . . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranišnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 17. maja 1918.

Št. 20.

Poslanci v velevažnem trenutku.

Naši poslanci so možje, kakršnih potrebujemo v teh resnih časih, ko se odločuje bodočnost slovenskega naroda. Možata odločnost, kakor je prej kdaj nismo videli pri njih, in umno vodstvo jih odlikujeta. Vse zavratne nakane naših narodnih nasprotnikov so znali sijajno odbiti, in danes je „Jugoslovanski klub“ poleg „Češkega Svaza“ najuglednejša državnozborna skupina v Avstriji. Tesno zvezani s poslanci bratskega češkega naroda, so tako močni, da se ne bo prav nikomur posrečilo uničiti naš narod in ubiti v narodu misel jugoslovanske deklaracije. Narod stoji krepko za svojimi poslanci in tako dokazuje svojo politično zrelost. Pregarjanja našega naroda pri nas niso rodila malodušnosti, marveč so povzročila tako krepek odpor, kakor bi ga bili prej kdaj težko pričakovali. Kvišku srca! To je geslo, ki se ga je oprjel ves slovenski narod, in prijatelji Slovencev strmijo nad to veliko odporno silo našega naroda; sovražniki naši pa plaho zrejo na to politično valovanje in kličejo na pomoč vlado in ji grozijo s puntom. Vlada se jim je začela udajati. Takoj so nastopili naši poslanci, tako odločno in krepko, da se vlada očitno zopet umiče.

Na Dunaju ste se vršili 7. t. m. dve zgodovinski seji, plenarna seja Jugoslovanskega kluba in skupna seja Jugoslovanskega kluba s Češkim Svazom.

V seji Jugoslovanskega kluba so zlasti hrvatski in srbski poslanci iz Dalmacije z vso ostroostjo zavrnil Seidlerjevo izjavo, privoliti v Jugoslavijo Hrvatov in Srbov, Slovence pa izročiti na milost in nemilost Nemcem. Srbski poslanec dr. Vukotić je izjavil, da stoje Srbi zvesto na strani ostalih Jugoslovancev tudi do zadnje kaplje krvi. Hrvatski poslanec Čingrija je najodločneje odklonil vsako nemško vmešavanje v jadransko vprašanje. Vsi govorniki, zlasti dr. Tresić in dr. Dulibić, so se ostro izrazili proti ustanovitvi nemške navtične (mornarske) šole v Trstu, kar je izzivanje Jugoslovancev.

Tozadevno je bila stavljena cela vrsta predlogov, kako naj se boré Jugoslovanci v ozkem združenju s Čehi proti vladni akciji.

Dr. Korošec je izvajal:

Vitez Seidler je s tem pokazal, da je diletant (nestrokovnjak) v razumevanju evropskega vprašanja, pod katero spada v prvi vrsti tudi jugoslovansko vprašanje. Žal, da odločajo v Avstriji o najvažnejših zadevah vedno le ljudje, ki ničesar ne razumejo.

Končno je konstatiral uspeh debate: Klub je enodušno naziranjá, da je treba vsiljeni nam boj sprejeti ter z vsemi sredstvi izbojevati. Mi smo vseskozi demokratična parlamentarna skupina ter zastopamo ljudstvo, ki strašno trpi. Težko pa je bojevati obrambni boj na življenje in smrt v času, ko bi radi posvečali svoje delo kontroliranju državnega gospodarstva in državne uprave, boju zoper škodljivce našega kmeta, prizadevanju, da se odpusté starejši rezervisti, da bi se človeško ravnalo z vojniki in delavci. Toda ne bojimo se nikogar. V trdni zavesti sodelovanja s Čehi sprejemamo ta boj in ga bomo zmagovito dobojevali.

Končno je bil izvoljen odsek 7 članov, ki bo pripravljá bojno in obrambno akcijo v parlamentu in domovini roko v roki s Češkim Svazom. V ta odsek so bili izvoljeni poslanci: Dr. Korošec, dr. Ravnihar, dr. Vukotić, dr. Benkovič, dr. Tresić, Gostinčar in Demšar.

V skupni seji s Češkim Svazom so izvolili skupen tak odsek, v katerem so poslanci: Soukup, dr. Korošec, dr. Pogačnik, dr. Tresić, Staněk, dr. Zahradnik in dr. Hruban.

Manifest

jugoslovanskemu in češkemu narodu.

Jugoslovanski in češki poslanci so v skupni seji izdali izjavo, v kateri poudarjajo:

Poslanci naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov (S. H. S.) in Čehov z največjim ogorčenjem ugovarjajo proti vsem poizkusom vlade, da brez sodelovanja naših narodov in proti njim z naredbami izpremeni davno preživelo in od narodov nepriznano ustavo; posebno ugovarjajo, da se sedaj osnujejo od nemških prenapetnežev izsiljena okrožna glavarstva na Češkem.

Ob enem pa protestirajo proti napovedi državnopravnega odcepljenja slovenskih dežel od celokupnega naroda S. H. S. Namen te odcepitve je ponemčevanje in nemški upad na Jadransko morje.

Poslanci izražajo svoje ogorčenje nad tem, da se vlada upa to ukreniti v najusodepolnejšem trenutku svetovne vojne in da nam na naše zahteve po samoodločbi, po politični samostojnosti, ki so obenem zahteve vsega civiliziranega in demokratičnega sveta, odgovarja z absolutistično samovoljnostjo, ki ne prinese ne miru, ne možnosti prijateljskega sodelovanja narodov, kakor si ga vsi želimo, temveč bo začetek bojev, kakršnih tu še ni bilo in ki morejo biti dalje segajoči, kakor slutijo njih povzročitelji sami. (Tu je bilo par stavkov manifesta zaplenjenih.)

Zato težko obžalujemo, da se ob času, ko ni kruha in ko ne vemo, kaj bo jutri, temu brezprimernemu socijalnemu in gospodarskemu trpljenju dodaja še nova politična, narodnostna in državnopravna krivica in se s tem dviga splošna napetost do višine, da danes posledic niti pregledati ni mogoče.

Nadalje poslanci protestirajo proti poizkusom vlade, utrditi absolutizem, in proti preziranju naših narodov; protestirajo proti temu, da je vlada odgodila avstrijski parlament brez pravega vzroka in potrebe na škodo vseh javnih in zlasti prehranjevalnih razmer. Odgovornost za vse pada v prvi vrsti na vlado, katera je s tem svojim korakom iznova pokazala pred vsem svetom, da Avstrija ne more nositi imena pravne in ustavne države in da se maloštevilna ter nikomur odgovorna oligarhija (vlada posameznikov) in birokracija (uradništvo) pod pritiskom in sodelovanjem enega dela nemško-nacionalnih poslancev upa ubiti glas parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne volilne pravice.

Poslanci S. H. S. in Čehov zato proglašajo:

Naša naroda ne priznavata nikdar in v nobenem slučaju nobenega oktroia (naredbe vlade s § 14 brez parlamenta), nobene kakršnekoli enostranske upravne odredbe, temveč jih odklanjata z največjim ogorčenjem; odklanjata pa tudi vsako odgovornost za nadaljni razvoj in solidarno vztrajata v boju proti absolutizmu in nadvladi ter v borbi za demokracijo, svobodo, za pravico samoodločbe in za svojo politično samostojnost.

Ne bojimo se nobenega nasilja.

Na Dunaju, dne 7. maja 1918.

František Staněk.

Dr. Anton Korošec.

Jugoslavija.

(Dalje.)

Nemško vodstvo.

Nemci hočejo imeti vodilno vlogo v naši državi. A slovanski narodi niso več otroci, da bi potrebovali njihovo vodstvo. Slovani že dolgo

časa bridko okušamo, kaj pomeni nemško vodstvo. Posebno smo to okusili v tej vojni. Spoznali smo, da z Nemci ne moremo biti skupaj pod enim klubkom. Ne moremo več trpeti, da bi nam Nemci vladali in upravljali naše zadeve, da bi nam oni nastavljali uradništvo po političnih, sodnijskih, poštah, železniških in drugih uradih. Uradništvo, ki našega jezika ne razume ali noče razumeti, ki dela proti nam, nas prezira, zaničuje, sovraži!

Po uradih, po šolah, na železnicah nastavljajo nam tuje, deloma celo sovražne ljudi, ki odjedajo kruh, namenjen našim ljudem in zasedajo službe na naši zemlji, ki bi po pravici morale biti zasedene od naših ljudi. Tako nas izpodrivajo tujci na naši zemlji in nam odjedajo kruh, naši ljudje pa morajo iti v tujino za kruhom.

Za nas nima dovolj kruha naša zemlja, za tuje ljudi ga ima v izobilju. Nemški kapital stavi tovarne in industrijska podjetja na naši zemlji,

Lepa je naša zemlja, a mi nismo gospodarji na tej naši zemlji. Hočemo pa, da bo naš rod na svoji zemlji svoj gospod in zato hočemo svojo jugoslovansko državo pod habsburško dinastijo. Svojo državo zahtevamo, da nam ne bodo več gospodovali tujci, ki za nas nimajo srca in naš jezik zaničujejo; ki zabranjujejo celo, da se naš otrok v šoli ne sme in ne more naučiti svojega materinega slovenskega jezika.

Nočemo več biti hlapci v službi tujega kapitala, ki si od žuljev naših rok služi milijone, nam pa pušča skromne drobtine.

To Nemci vedo, da če dobimo Jugoslavijo, jim ne bo več tako zorela pšenica med nami, kakor jim je do zdaj; zato besnijo proti nam in nas zmerjajo z veleizdajalci, četudi vedo, da smo zvesti habsburški dinastiji in da hočemo biti v Avstriji (prenovljeni v smislu deklaracije). Z veleizdajalci nas zmerjajo, četudi vedo, da so se naši vojaki nad vse hrabro bojevali na vseh frontah, vedno tam, kjer je bila največja nevarnost, najtežavnejši boj in največje izgube. Ker nočemo več biti nemški hlapci, nam očitajo, da smo veleizdajalci. Mi pa vemo, dr. Krek nam je to resnico povedal neposredno pred svojo smrtjo, da je suženjstvo veleizdaja!

In ko se borimo za svojo prostost in pravico, nam očitajo, da hujskamo. Potem „hujska“ tudi sodnik, ki brani pravico in preganja krivico! Potem je „hujskalo“ celo nedolžno jagnje, ki ga je volk dolžil, da mu kali vodo, četudi je pilo vodo nižje kakor on! — Mi Nemcem ničesar nočemo vzeti, kar je njihovega, mi hočemo samo, da svoje „vodstvo“ omeje na same sebe, mi pa bomo imeli vodstvo nad seboj sami v svojih rokah v soglasju z našim cesarjem.

Do tega bo prišlo, do tega mora priti! Celó pametni Nemci že uvidevajo, da se mora Avstrija spremeniti v zvezno državo svobodnih narodov, ki bo vsak sam urejeval svoje zadeve. Nemci bodo potem enaki med enakimi, ne več privilegirani narod. Med Nemci zagovarjajo pametni sporazum med narodi posebno socijalni demokratije. Bolj kot nemški nacionalci, in žalibog bolj kot nemški krščanski socijalci so nam pravični v narodnih stvarih nemški socijalni demokratije. Brezverni sicer, nam v narodni pravičnosti vendar stojé bliže kot drugi Nemci. V svojem dunajskem glasilu z dne 25. aprila pišejo na pr., da more biti prava nemška zahteva, ne gospodstvo nad državo narodov (t. j. Avstrijo), marveč samo

samostojnost in neodvisnost nemškega naroda znotraj te države. Pravijo, da je treba zavreči nemogoče in neuresničljive misli o „nemški“ Avstriji in da je pravi narodni ideal za avstrijske Nemce ideal samostojnega in neodvisnega nemškega naroda v Avstriji. In meseca marca je govoril dr. Renner v državnem zboru: „Nič drugega nam ne preostane, kakor stališče, da naj vsak narod na vsem svojem ozemlju in interesnem krogu o sebi sam odločuje in da so vsi narodi svobodni drug poleg drugega, da tvorijo zvezo narodov, katera mora biti spoznana in urejena kot država nad državami, kot zvezna država.“

Tako tudi mi nočemo ne nemškega vodstva in nemške nadvlade v Avstriji, ampak zahtevamo svobodno Jugoslavijo pod žezlom habsburško-lorenske dinastije. Dal Bog, da kmalu!

(Dalje prihodnjaj.)

Politični pregled.

Odstop ministra Žolgerja.

Cesar je dovolil ministru Žolgerju odstop s sledečim lastnoročnim pismom:

Ljubi dr. vitez Žolger!

Na Vašo prošnjo Vas milostno oproščam mesta ministra ter Vam izrekam za Vaše na tem mestu pod posebno težavnimi razmerami izvršeno izborna delo svojo zahvalo in svoje popolno priznanje. Pridržujem si Vašo zopetno uporabo v službi ter Vam obenem podeljujem red železne krone I. razreda.

Baden, 6. maja 1918.

Karel I. r.

Seidler I. r.

*

Z vitezom dr. Žolgerjem je odšel iz Seidlerjevega kabineta najzmožnejši in najmožatejši minister. Imenovan je bil za ministra, ko je vitez Seidler menil, da bo s tem pridobil Jugoslovane. Toda časi, ko bi se Jugoslovani zadovoljili z uradniškim ministrom, in naj bo ta še tako všeč in priljubljen, so minuli. Dr. Žolger je Slovenec z dušo in telesom, in zato zanj v Seidlerjevem kabinetu ni bilo več mesta, odkar se je Seidler udal Nemcem v boju proti Jugoslovanom. Kot uradniški minister pa Žolger seveda ni bil v nobeni zvezi z našo narodnostno politiko. Priti pa zna morda kmalu čas, da pride Žolger zopet na površje.

Vojska.

Na italijanski fronti se vršijo živahnejši boji. Laško vojno poročilo pravi, da se vršijo na asijski planoti hudi topovski dvoboji.

Na zapadni fronti se nadaljuje boj za hrib Kemmel. Angleži in Francozi so napravili sunke severno od Alberta in v gozdu Apremontu, pa so bili odbiti. Angleži so tudi napadli nemška oporišča v Severnem morju, da zabranijo podmorskim čolnom izhod na morje. V pristaniščih Ostende in Zeburge so 10. t. m. pod zaščito umetne megle hoteli vdreti v luke. Potopili so staro križarko „Vindictive“ pred vhodom v pristanišče v Ostende, da s tem zapró izhod.

Južnoamerikanska država Guatemala se je pridružila Zedinjenim državam in napovedala vojno Nemčiji.

Mir z Romunijo je sklenjen in s tem na celi vzhodni fronti vojno stanje končano. Avstrija je na več krajih svojo mejo prestavila na romunska tla. Dobrudžo so dobili Bolgari nazaj, Nemčija pa si je posebno v gospodarskem in trgovskem oziru pridobila od Romunije mnogo koncesij.

Dnevne vesti.

Izpremembe v cesarjevi okolici. Prvi najvišji cesarjev dvorjan, princ Konrad zu Hohenlohe-Schillingsfürst je iz zdravstvenih razlogov prosil za odpust. Cesar je prošnji ugodil in princu podelil veliki križec reda sv. Štefana. Na njegovo mesto je imenovan major grof Hunyady de Ketely. Tudi načelnik vojaške pisarne cesarjeve, general inf. baron Ferd. pl. Marterer je iz zdravstvenih razlogov prosil za odpust. Cesar je njegovi prošnji ugodil in mu podelil veliki križec Leopoldovega reda z vojnim okraskom. Podnačelnik vojaške pisarne, polkovnik generalnega štaba baron Egon Zeidler-Daublebsky pl. Sterneck je imenovan za generalmajorja in generaladjutanta ter določen za Marterjevega naslednika.

Duhovniške vesti. Konkurne izpite za župnike delajo te dni sledeči gg.: Beirer Henrik, provizor v Dobriču, Eberhard Oton, mestni kaplan v Beljaku, Gril Pavel, kaplan v Šmihelu pri Pliberku, Joisten Joža, kaplan v Lipi nad Sachsenburgom, Kuhling Janez, provizor v Gorjanah, Rohrachter Andrej, kn. šk. dvorni kaplan v Celovcu, Schneider German, mestni kaplan v Šmartnu v Beljaku, Schweiss Stefan, mestni kaplan v Št. Andražu v Lab. dol., Thoman Kazimir, kaplan v Starem dvoru. — Za župnika v Ettendorfu je imenovan g. Albert Müller, provizor ravnotam.

Odlikovanje. Vojni križec za civilne zasluge 2. razreda za zasluge na polju mladinskega varstva in skrbstva so prejeli na Koroškem advokat dr. L. Aichelberg v Beljaku, Pavla pl. Barry v Vrbi, Henrietta Bouvier, Hermina Hönlinger, Marija Lemisch v Celovcu, dr. Jož. Morer v Svincu, baronica pl. Ott v Volšpergu, Ema Pichler in Malvina pl. Rainer v Celovcu; vojni križec za civilne zasluge 3. razreda je prejelo 22 oseb, med njimi župnik Anton Hofstätter v Pöllingu, Frančiška Huber v Pliberku, Miklavž Pierzl v Celovcu, Berta Rabič v Velikovu, župnik Valentin Reinsperger, Terezija Rieder v Šmohorju, Marija Schmetzer v Borovljah, župan Peter Urbanc v Št. Štefanu na Zili in učiteljica Marija Wratitsch v Celovcu.

Osebnostna vest. Asistent pri južni železnici Siegfried Prinke je prestavljen iz Pliberka v Kalsdorf.

Smrtna kosa. V celovski bolnišnici je dne 5. t. m. umrl dr. Jos. Kralinger, okrožni zdravnik v Gosposveti. — V bolnišnici Elizabetink v Celovcu je preminula dne 6. maja 69letna posestnica Alojzija Sablatnik iz Podljubelja, kamor so truplo prepeljali. Pri Volšpergu je utonil v Labušnici vojak Ferencz Bartis iz Kösdikövara na Ogrskem. Ker je premočno praznoval 1. maj, je pijan padel v vodo in utonil. Bil je kmet, ter zapušča vdovo in otroke.

Brezposelna mladina v Celovcu. Od 1. majnika sem išče službe v pisarnah v Celovcu 30 brezposelnih tipkaric in 25 mladih pomožnih delavk, ki so bile v vojaški upravi zaposlene.

Vlom. V noči od 9. na 10. t. m. so neznani tatovi vlomili v gostilno Frica Kuesa pri „Gajerbirtu“ v Celovcu in se pošteno pogostili z živili in vinom ter odnesli tudi denarja. Ukradene reči so menda šle v Št. Rupert pri Celovcu.

K nesreči pri Žrelcu. Poročali smo že, da se je Otilija Maher ponesrečila na železnici pri Žrelcu. Konj, s katerim je vozila čez progo, ko je pridrivil vlak, je bil vreden kakih 5000 K. Prodati so ga morali konjskemu mesarju v Celovcu.

Podaljšanje roka za nabavo čevljev brez dokaza potrebe. Trgovsko ministrstvo je rok za nabavo čevljev po meri brez dokaza potrebe do 31. maja t. l. podaljšalo.

Demonstracije v Celovcu. O mirni in dostojni demonstraciji delavstva pred deželno vlado dne 7. t. m. smo že poročali. Govorice ljudi po deželi, da je bilo pri tej demonstraciji hudo, ne odgovarjajo resnici. Prav ničesar hudega se ni pripetilo. Demonstrantov je bilo po poročilu „Arbeiterwille“ 4000. Deputacijo k deželni predsedniku je vodil posl. Gröger in zahteval v imenu delavstva več živil, skorajšen sporazumni mir in je protestiral zoper odgoditev parlamenta. „Ako ne bo najhitreje pomoči, za bodočnost ne moremo prevzeti odgovornosti.“ Protestiral je zoper vojaško stražo 1. majnika. Deželni predsednik je odgovoril vljudno. — Naslednji dan, 8. t. m., pa so se pred deželno vlado zbrali meščanski Celovčani (uradništvo, ženske itd.). Bilo jih je veliko, pa človek je dobil vtis, da je bilo več radovednežev nego „demonstrantov“. Ker je deputacija teh demonstrantov prišla pod vodstvom dr. Angererja ravno k seji gospodarskega sveta, je bila od deželnega predsednika nemilostno sprejeta. Prišlo je do spora med Hönlingerjem, Schumyjem in dr. Angererjem. Dr. Angerer in profesor Lutz sta se pa zagovarjala, da nista ona priredila demonstracije. — Gospodarski svet se je pečal v tej seji tudi z aprovizacijo mleka in je tožil, da so mlekarji komisariji, ki jih je 1200 oproščenih, popolnoma odpovedali; spravijo skupaj le 1100 litrov mleka. Mi bi stali samo eno vprašanje: Koliko od teh 1200 oproščenih mlekarjev je — narodno zavednih Slovencev? O tem vprašanju naj bi enkrat v gospodarskem svetu razpravljali! Razpravljali pa naj bi tudi vprašanje, iz katerih občin da prihaja to mleko, koliko so dajale izžete slovenske in koliko nemške občine, zlasti v živinorejskih dolinah kakor na Grobniškem polju. Zelo obžalujemo, da se tega stvarnega vprašanja ni lotil noben član gospodarskega sveta. Toda kar še ni, se še lahko zgodi! Sicer je pa naše mnenje: Tisti ljudje, ki še vedno vpijejo „Siegfriede“ in hočejo s tem, da bi se vojska do nedoglednega časa nadalje-

vala, nimajo pravice, pritoževati se vsled slabe aprovizacije! Kdor je za vojsko, naj nosi tudi njene posledice, kdor je za proti njej, ta ima pravico zahtevati izboljšanje zares prežalostnih prehranjevalnih razmer v Celovcu.

Podtikanje. Priloga „Korrespondenzblatt für den kath. Klerus Österreichs“ je v številki z dne 25. 4. 1918 objavila v listnici uredništva sledeče: „Kärntner Bruder... Ob jedoch die Slovenen Karantaniens Lust haben werden, sich Serbien anzuschließen und wohl auch unterzuordnen, weiß ich nicht. Ich möchte meinen, daß nur die sogenannten Intellektuellen für so weit gehende Ideale den nötigen Sinn anbringen.“ (Po slovensko: „Koroški brat... Če bodo koroški Slovenci imeli veselje, priklopiti se Srbiji in pač tudi podrediti se, ne vem. Menil bi, da morejo imeti potrebni smisel za tako dalekosežne ideale le takozvani razumniki.“) Kaj naj porečemo na to podtikanje lista! Če bi pisal ali govoril to kak zabiti koroški nacionalc ali nevedni nemškutar, ki žveči samo to, kar mu drugi polagajo na jezik, bi se ne čudili. Da pa uredništvo lista, ki je pisan za avstrijsko (beri: nemško) duhovščino, kaže tako nevednost, je neopravičljivo. Morda je pa zlobnost!? Saj si težko mislimo, da bi uredništvu takega lista bila neznana deklaracija Jugoslovanskega kluba z dne 30. 5. 1917, ki vendar ne govori o — Srbiji, ampak o Slovincih, Hrvatih in Srbih pod habsburškim žezlom! Da bi ta list ne vedel, da je v avstro-ogrski monarhiji 2,107.000 Srbov avstro-ogrskih državljanov, ki se z velikim, neprimernim junaštvom borijo na bojišču, si vendar ne moremo misliti! Saj najde to lahko v vsakem leksikonu, če nima pri roki podatkov državnega ljudskega štetja. Ko bi kak slovenski list o Nemcih kaj podobnega napisal, bi bilo pri njih vse pokonci, od najvišje inštanca do zadnjega gospoda. Če pa se o Slovincih širi take lažnive vesti, bo pa vse prav in mirno. Smo pač uboge pare! Vse to pa kaže le, kako potrebna je ločitev od Nemcev! Če piše tako duhovniški list, se bomo li čudili potem še lažem in izbruhom nemškonacionalnih listov?

Kaj porekó Nemci? Dunajska „Zeit“ poroča iz Bostona: „Profesorji nemške narodnosti na ameriških visokih šolah so se v posebni izjavi izrekli za Wilsonova načela in proti vlogi, ki jo v sedanji vojski igra — Nemčija!“ Iz Odeše pa se nam poroča: Čitali smo v nemških časnikih, da so Nemci ujeli v Ukrajini prostovoljno legijo in vse njene člane postrelili.

Zakaj potem kričé? Po poročilu „Tagesposte“ je vodja nemških štajerskih obrtnikov, deželni poslanec Einspinner na velikem shodu štajerskih obrtnikov dne 5. maja v Gradcu slovesno izjavil: Nočemo zamuditi prilike, da ne bi izjavili slovesno, da smo slej ko prej pripravljeni za srečni izid te nemške vojske tudi še zanaprej nositi bedo in stiske.“

Vojnopoštni promet s privatnimi zaboji je dovoljen tudi na vojnopoštne urade št. 425, 499 in 578, za št. 2, 363, 393 in 398 je pa zopet ustavljen. **Postajališča** Mlinare, Trbiž, Ovčjavas-Zajzera, Naborjet in Lipaljavas na progi Amstetten-Pontabelj so s 15. t. m. zopet otvorjena.

Nezgodá. Kanclist Feliks Valentin pri okrajnem sodišču v Svincu je v noči 4. t. m. zabredel v vodo in utonil.

Prošnja na čitatelje! Težkoče pri dobavi blaga in nič manj vedni prometni zadržki večkrat onemogočijo tvrdki Janez Grolich v Brnu št. 638 (Moravsko), katere kosmetični izdelki, nazonjeni tudi v našem listu, se mnogo zahtevajo, da bi vsako naročilo tako točno izvršila kot pred vojno. Naročitelji so torej vljudno naprošeni, da tvrdki tega ne štejejo v zlo, ako naročitev ne dospe dovolj hitro; tvrdka vse ukrene, da naročila kakor hitro mogoče odpošlje.

Šmarjeta pri Telenbergu. (Blagoslovljenje spominskega križa.) V spomin padlih vojakov in v čast majnikovi kraljici so postavili v Hrenovčah v sredi vasi lepo kapelico. Na oltarčku stoji 1 meter visok, krasen kip Matere božje, na stenah pa sta dve tabli, ki povesta, da so ta križ postavili v spomin padlih vojakov Jožefa Hrastnik pd. Miheva in Brankovih sinov Albina in Jakoba. Kapelico je zelo lepo in primerno poslikal slikar Vider iz Velikovca. Na pročelju je lep napis: Majnikovi kraljici v čast, padlim vojakom v spomin! Leta 1918. Blagoslovili so jo na Vnebohod popoldne. — Tatvine. Celovci v igred se že sliši v našem kraju o različnih tatvinah. Tako so bili ukradeni mladi prasci v dveh hišah, občinskemu slugi lepa koza, nazadnje pa ovce pri neki hiši. Sedaj so vendar izsledili tatove. Bili so pobegli Rusi.

Naši junaki Jugoslovanskemu klubu. Z bojišča nam pišejo: Zahvaljujemo se neumornemu delovanju Jugoslovanskega kluba v parlamentu v

prid vojaštvu ter ob enem k velikemu delu za veliko Jugoslovansko državo pod žezlom našega cesarja Karla, bodočega kralja Jugoslovanske države. Z veseljem gledamo v boljšo bodočnost našega naroda, kajti le takrat bomo enkrat brez skrbi lahko rekli, mi smo Jugoslovani, Slovani ene krvi in ene misli, ne pa tako kakor sedaj, ko, če od nas kdo zakliče „živijo“, je izdajalec. Mi vojaki pa kličemo Nemcem, da pokazite nam samo eno malenkost, da se mi Jugoslovani nismo v sedanji vojski hlabro držali. Sto in sto let smo bili zvesti habsburško-lorenski dinastiji, zato zahtevamo sedaj z vso odločnostjo svojo lastno državo. Geslo naše je: pravica vsem malim narodom, kajti za to se mi bojujemo.

Bilčovs. (Poroka.) Dne 15. aprila je peljal ženin Pavel Reichmann pd. Blažej v Zgornji venci nevesto Reziko Sumper pd. Čeglovo ravno tam, pred poročni oltar. Rezika je bila skozi več let prednica tukajšnje Marijine družbe ter je kljub velikemu nasprotovanju znala izvrstno delovati za njen prosep. Želimo novoporočencema obilo božjega blagoslova ter jima kličemo: „Na mnogo let!“

Večnavas pri Šmihelu. Kos stare slovenske poštenosti je šel danes tukaj k večnemu počitku. Pokopali smo ob mnogobrojni udeležbi staro Črnkovo mater, ženo, ki se mora imenovati vzor pametne gospodinje, skrbne, ljubeče matere, vzgled resnico- in pravicoljubnosti. Bila je zavedna in neomahljiva Slovenka in je utisnila ta pečat tudi celi svoji rodbini. V plačilo pa je ljubi Oče nebeški poslal na pogreb najlepše vence. Cela vas je stala v bujnem krasu pomladanskega cvetja, ko se je premikal sprevod na pokopališče. Črnkova mati zasluži, da ji ohranimo vedno blag spomin. N. v m. p.

Javornik pri Guštanju. Ljudje po Guštanju se med seboj povprašujejo, koliko bode gospod Osiander letos travnikov izoral, kjer so bile včasih najlepše njive, a sedaj pase mlade vole in konje, sam pa nima dosti živeža, da ga bodo morali še slovenski kmetje rediti. Slovenski kmet trpi noč in dan ter svoje hribovite njive izorje in z največjo težavo vozi gnoj na take njive, ki so strme, kakor bi po strehi vozil, a g. Osiander ima svoje njive zraven domačije, ki so ravne kakor miza; a namesto da bi oral, pa pase živino. Ali je to pravica? Slovenski kmet daje žito po nizki ceni državi, takšen nemški grajščak pa redi konje ter se bogati in nosi denar v nemške hranilnice ter sovraži in zaničuje vse, kar je slovenskega. — Kdo več koristi državi? Ali tisti ki slovensko govori in daje žito državi, ali oni, ki se vedno po prsni trka, da je „tajč“, pa namesto za državo le za sebe skrbi.

Guštanj. Slovenke in Slovenci! Današnji časi so tako resni, da je treba, da vsak Slovene čita in da ve, kaj se po svetu godi. Mi Slovenci moramo biti izobraženi. Zato mora biti vsaka slovenska hiša naročena na slovenski koroški časnik „Mir“. Kjer je več ljudi pri hiši, dajte vsak par desetice in po 2 hiše si „Mir“ tudi lahko skupaj naroče. „Mir“ stane le 6 K na leto in če namesto par četrtink vina naročite „Mir“, vam bo gotovo v večjo korist. — Spravite torej skupaj 6 K in jih pošljite na upravništvo „Mira“ v Celovec, Vetrinjsko obmestje 26. — Dobra, pravična stvar se mora spraviti v vsako hišo!

Guštanj. (Cvetje pada — smrt žanje.) Najlepše se je razcvetelo cvetje v duhtečem majniku; a le lahek veter pihne, pa cvetje odpada. Tako tudi smrt pobira mlada cvetoča leta našega življenja. V najlepši dobi svojega življenja, v 21. letu je po kratki 4dnevni boleznini umrla v občini spoštovana Micka Petračeva. Jako se je zopet ranilo srce spoštovane Petračeve rodbine na novo in to tem bolj, ker je že to tretji udarec. Leta 1916 je umrl skrbni oče, leta 1917 je padel, zadet od italijanske krogle, ljubljani sin, oziroma brat, poročnik Friderik, in letos nam vsem preljubljena Micka. Rajna je bila zavedna Slovenka, naročnica lista „Mir“ ter agitatorica za Jugoslavijo. Bila je ponižna, pobožna, skrbna in pokorna, posebno svoji materi, katero je ljubila nad vse. Ko je umrl oče in padel sin, je mati v sled žalosti popolnoma zbolela. A Micka ji je bila prava strežnica. Stregla je za mater tako lepo, da bi nikjer ne mogla pričakovati boljše postrežbe. Bala se je za mater ter jo vedno svarila, da naj se pazi, da bo popolnoma ozdravela. Po očetovi smrti je rajna Micka mater tolažila: „Bodite brez skrbi, bom že jaz oskrbel vse, kolikor bo v mojih močeh;“ in to je tudi tako storila, da so se ji vsi čudili. Svojim mlajšim bratom in sestram je bila kakor mati ter jih lepo v krščanskem duhu vzgajala. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazala pri pogrebu ogromna udeležba ljudstva. Pri odprtem grobu je imel ganljiv govor č. g. župnik Križaj in g. Schöff, tajnik občine Tolstivrh, pri katerem ni ostalo nobeno oko suho. Kdor jo je poznal, jo je vsak ljubil. A ljubila sta jo tudi

Bog in Kraljica majnika, zato sta jo tudi poklicala v začetku Marijinega meseca dne 1. maja k sebi. Zatorej ne žalujte preveč za njo, „kar Bog stori, vse prav naredi, četudi se nam prav ne zdi“. Počivaj sladko! Petračevi družini naše najiskrenejše sožalje! Prijateljica.

Selovec pri Guštanju. V noči od 29.—30. aprila je pogorelo pri Valentinu Krivogradu pd. Konečnikova bajta. Kdo je kriv požara, še ni znano. Domači so se šele zbudili, ko je bila že cela hiša v plamenu in so si komaj rešili svoje življenje. Razen nekaj malega obleke jim je vse zgorelo. Skedenj in hlev so k sreči rešili.

Kotmarayas. Novic bi bilo v naši župniji zmiraj dosti. Žalibog da ne morejo same v „Mir“. Za danes pošljem torej nekaj takih. V grajski kapelici se je poročil gospod Koller z gospodično Avgusto Mühlböck. — Polja še morebiti nikdar niso toliko obetala kot letos. Ko bi le toča ne prišla ali kaka druga nesreča, bo pa vsega dovolj. — Naši gospodarji so začeli zelo pridno saditi sadna drevesca. Pametnejši so ga na vigrad tudi zelo lepo osnažili, človek kar z veseljem gledaš tako drevje, ki je svojemu gospodarju v čast, so sedom pa v najboljši zglede. — Od velike noči sem imamo novega organista, nove pevce in novo petje. Škoda, da so prejšnje pevke odstopile s cerkvenikom vred, potreba ni bila, prav lahko bi še pele z novimi, ki, hvala neumornemu prizadevanju novega organista in trdni volji mladih pevcev, vsako nedeljo res krasno zapojejo Bogu na čast in ljudstvu v pobožnost. Le tako naprej, pa Vam blizu ne bo para.

Podkraj pri Prevaljah. (Tatvine.) Tatovi nas sedaj pridno obiskujejo. Pri g. Krautbergerju so izginile čez noč dve močni novi konjski odeji, ki bosta tatu seveda prav dobro služili. H gosp. Lečniku pd. Lubas pa so se podali kar pri belem dnevu. Odrezali so velik kos gonilnega jermena. To je hud udarec za posestnika, ker takih nadomestil sploh ni dobiti. Saj pravijo, da je bolje živeti od ropa, kot od trdega dela!

Skrbimo za dijaški naraščaj!

Pred menoj leži kopa števil. Izpisal sem jih iz letnih poročil naših koroških srednjih šol. Obračal sem jih na vse strani, sešteval in odšteval, množil in delil, a prišel sem vselej do žalostnega zaključka, da se v zadnjih letih še od daleč nismo približali primeroma visokemu številu slovenskih dijakov prejšnjih let; število slovenskega dijaškega naraščaja leto za letom naglo pada. Romati moramo več kot 50 let nazaj, da naletimo na lepo število slovenskih gimnazijcev. (Leta 1850 obiskuje celovško gimnazijo pri jako nizkem številu Nemcev 100 Slovencev.) Ne grem predaleč, če štejem slovenske dijake l. 1850 na 30—35% vseh na gimnaziji vpisanih dijakov. Pa le prenglo je število nemških dijakov raslo, število slovenskih pa padalo.

Nekaj števil je „Mir“ že v 11. št. z dne 15. marca t. l. prinesel ter koroškemu ljudstvu povedal, da so Nemci z vztrajnim svojim delom povzdignili število svojih dijakov na gimnaziji od 174 (l. 1855) do 403 (l. 1905); Slovenci smo pa od lepega števila l. 1850 (100 Slovencev: 30 do 35%) padli na 79 (16,3%) v letu 1905. Če smo nato se malo opomogli, je bil naraščaj tako neznamenat, da ga lahko na prstih seštejemo. Leta 1906: 84 Slovencev, leta 1907: 89 Slovencev, leta 1908 spet pademo na 82 Slovencev, leta 1909 na 81 Slovencev, leta 1910: 82 Slovencev, leta 1911 nas iznenadi nizko število. Poročilo navaja samo 72 Slovencev (15%) in 401 Nemca. Leta 1912 imamo 73 Slovencev (15%), 1913 že 441 Nemcev in 78 Slovencev (14,8%), leta 1914: 69 Slovencev, leta 1915: 64 Slovencev (12,3%), leta 1916: 62 Slovencev (11,2%). Lani in letos smo komaj ostali pri istem številu. Torej od 100 slovenskih dijakov smo padli na 62, od 30—35% na 12%! V svoji 11. številki t. l. se je „Mir“ že pečal s tem žalostnim dejstvom pojemajočega števila naših slovenskih dijakov. Tisti zaničevalni pogledi nemških dijakov in profesorjev, tiste zasmehujoče opazke o slovenskem ljudstvu, njegovem življenju, njegovi zgodovini, njegovih voditeljih, tisto krivično postopanje s slovenskimi dijaki pojasnuje nam dejstvo, da imamo od 171 slovenskih dijakov, ki so od septembra 1904 do septembra 1917 vstopili v celovško gimnazijo, samo še 101. Torej okoli 70 slovenskih dijakov je v zadnjih 14 letih (1904—1918) obnemagalo pod smrtnim objemom z vso brezobzirnostjo izpeljanega nemškega sistema.

Koliko jih bo od teh 62 gimnazijcev, ki sedaj obiskujejo celovško gimnazijo, še obnemagalo na tem dolgem trnjevem potu!

„Da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvona,“ pravi slovenski pregovor. „Mir“ je že leta 1913 udaril na tisti zvon, ki je vsem bralcem zapel neprijetno a resnično pesem, kako

smo zanemarjali nam naloženo važno skrb za naš dijaški naraščaj. Skoro pet let je „Mir“ o tem že molčal. Ker smo pa v primeri s prejšnjimi leti (l. 1912: 17 slovenskih prvošolcev, l. 1913: 18 prvošolcev) l. 1914 padli na 9, l. 1916 na 5, l. 1917 na 3 prvošolce, ter letos komaj dosegli 9 prvošolcev, mora „Mir“ s staro resnico spet na dan, da smo nad pojemajočim številom slovenskega dijaštva na naših srednjih šolah tudi sami krivi. Koroško ljudstvo v tem kratkem času ni tako ubožalo, da bi ne moglo vzdrževati vsaj toliko dijakov kakor prejšnja leta; našim slovenskim šolarjem ne manjka veselja in nadarjenosti za študiranje; naraščaj slovenskega dijaštva, slovenska inteligenca je leto za letom bolj potrebna — le mi smo zgubili pravi vpogled v veliko važnost dijaškega naraščaja, ubožali smo na skrbljivosti, marljivosti, vztrajnosti v iskanju, navdušenju, pripravljanju in podpiranju slovenskih dijakov. To se je zgodilo posebno v vojni, ko je število slovenskih prvošolcev padlo od 17 (leta 1915) na 5 (leta 1916) in 3 (leta 1917).

Pustimo številke še dalje govoriti, saj imajo nam povedati toliko zanimivega a tudi toliko neprijetnega. Iz katerih župnij pa so prišli naši slovenski dijaki, ki obiskujejo srednje šole?

Celovec: gimnazija = 37 + 25 vajakov; realka = 6 + 1 vajak; učiteljske = 1. Beljak: gimnazija = 1; Sent Pavel: gimnazija = k večjemu 3; Kranj: gimnazija = 2; Maribor: učiteljske = (2).

Koroška šteje po seznamu koroške duhovščine leta 1917/18 122 slovenskih župnij. Toda samo iz 41 slovenskih župnij imamo dijake na srednjih šolah. Abiturijente in visokošolce pa je nam dalo poleg 8 že imenovanih še 12 župnij, tako da skrbi za dijaški naraščaj samo 53 slovenskih župnij. Torej je 69 slovenskih župnij brez slovenskega dijaka, 81 župnij brez srednješolskega dijaka.

Po enega srednješolskega dijaka ima 22 župnij, po dva 10 župnij, po 3 dijake samo 4 župnije (Škocijan v Podjuni, Šmihel nad Pliberkom, Šent Pavel na Zili, Šent Vid v Podjuni). 4 dijake imata dve župniji (Blače na Zili, Sv. Jakob v Rožu), 5 dijakov šteje Dobrlavas, ki je poleg tega dala od l. 1904—1918 5 visokošolcev, 6 dijakov so dale Sveče v Rožu, 7 pa Žabnice.

Prvo mesto med slovenskimi dekanijami zavzema Dobrlavas. 19 dijakov študira iz dobrolovske dekanije na naših srednjih šolah. Samo Apače, Šent Lipš, Mohličje, Rebrca, Žitaravas, Štebenj, Kamen so brez dijakov.

Nato pride dekanija Pliberk z 11 dijaki. Zastopane so z dijaki razen Št. Danijela, Kazaz, Koprivne, Kotelj, Vogrč, Črne in Strojne vse druge župnije, toda z jako nizkim številom. Tako bi Prevalje, Možica, Žvabek, Pliberk poslale lahko več dijakov.

Za Pliberkom pride Šmohor: 9 dijakov. Brez dijakov so: Brdo, Zilaska Bistrica, Gorje, Melviče, Štebenj.

Nato dekanija Trbiž. 9 dijakov so dale župnije Trbiž, Ovčjasvas in Žabnice. Iz drugih župnij nimamo nobenega.

Dekanija Borovlje je zastopana z 8 dijaki. Pogrešamo jih pa iz Žihpolj, Borovelj, Glinj, Kaple ob Dravi, Podljubelja, Bilčovsa, Šmarjete v Rožu, Sel. Tudi Slov. Plajberk ima samo 1 dijaka.

Dekanija Rožek je zastopana s 7 dijaki. Iz Domačal, Št. Ilja ob Dravi, Skočidola, Gozdanj, Podgorij, Pečnice, Rožeka, Št. Jurija pričakujemo nekaj slovenskih dijakov.

Dekanija Beljak nam je dala 5 dijakov. Iz Marije na Zili ter Št. Lenarta pri 7 studencih bo gotovo prišlo par dobrih dijakov. Zakaj bi ravno te dve župniji zaostajale za drugimi?

Za Beljakom pride dekanija Velikovec s 5 dijaki. Poslale so jih župnije: Velikovec, Djekše, Gorenče, Grebinj. Iz drugih krajev jih še ni. Morda se pa vendar najde nadarjen fant, ki bi imel veselje do študiranja!

Dekanija Spodnji Dravbreg je zastopana z 2 dijakoma (oba iz Libelič).

V dekaniji Celovec dežela pa pogrešamo dijakov iz Škofič in Hodiš.

* * *

Številke so govorile! Slišali smo njih glasen protest proti trdi nemški pesti, ki je že mnogo naših dijakov uničila; slišali smo pa tudi o naši lastni krivdi nad tako nizkim številom naših dijakov. Ali so res samo v nekaterih župnijah nadarjeni fantje, ki imajo veselje do študiranja? Ali so res samo nekatere župnije na zgornjem in spodnjem Koroškem dolžne skrbeti za dijaški naraščaj? Ne zadovoljite se s tem, da ostanemo v prihodnjem šolskem letu pri istem številu; iščite zavednih dijakov, navdušujte jih, pripravljajte jih, podpirajte jih — dajte tako koroškemu ljudstvu lastnih voditeljev! Iz vsake dekanije vsaj dva fanta na srednje šole v prihodnjem šolskem letu — potem bomo za nekaj časa molčali.

Naše žrtve.

Iz žilpolske in golšavske župnije so padli ali umrli sledeči vojaki: Hedenik Maks, Dravcov, Koberer Miha, Krištof, Plaš Miha, Fernačnik, Ogris Anton, Adelnov, Lučovnik Franc, Sekavnik, Bergman Miha, Krulov, so padli. Jožef in Miha Walter, Ribičeva, sta prišla pod plaz. Strukl Blaž, hlapec, je padel. Male Anton, Humbružičev, je umrl med potom iz Rusije, Pirman Jožef, Romarjev, Jesenko Franc, Vautarjev, Sporn Jožef, Plaš Jurij, Holistrov, so padli, Goričnik Val, Filej, in Pihler Alois, Krigl, sta umrli v bolnišnici; pogrešajo se: Plancker Tom, Ambrušov, Bergman Janez, Kafol Gabriel, Mostečnik Tom, Müller Jožef, Krajnc, Stangl Janez, Krasnikov, in Pirman Leopold, Sinčev.

Šteben pri Beljaku. V vojni padli ali vsled vojne umrli so sledeči farani: iz Štebna: Šimen Pirker iz Dvorca, Drole Gregor, Dolinar Mihič, Walcher Kilijan, Karlbauer Jakob, Gregori Jožef, Pinter Alojz; iz Malošč: Valušnik Janez-Klamenov, Müller Gregor-Bigeljnov, Ferčej Ignac-Tavpej, Krevljč Janez, Lepušič Janez-Ferjan, Kvedrič Franc, Janez Krabat, Kanduč Tomaž-Švivicov; od Starega grada: Tonder Karl-Jergov; iz Zagorič: Kacijanka Martin-Mežnar, Jurič Anton, Franc Sušnik-Klemenč; iz Tekarč: Ožgan Elija, Lepušič Anton, Trupe Janez-Kališnikov, Pavlin Jožef-Šustarjev, Jurič Tomaž-Jirgovcev, Pavel Lepušič, Colner Franc-Kopank; iz Vodiče vasi: Pinter Hanžek-Brzov; iz Mlinar: Krofič Valentin. (28) Pogrešani so že več let: Samonik Albin-Ledrarjev, Oman Mihič, Pinter Franc-Pintar, Sabunka Jožef-Zg. Zupančičev, Unterweger Jožef-Gvažar, Knez Lorenc, Komar Franc-Katernjak, Jurič Hanžek, Pavlič Anton. (9 + 28)

Tudi naša župnija St. Janž v Rožu je izgubila žal veliko naših najboljših mož in mladeničev, kateri so žrtvovali svoje življenje za cesarja in domovino ter čakajo v daljnih tujih rušah skupnega vstajanja. Ti so: v St. Janžu: Jožef Falentinič (Mežnarjev, vrl „Orel“, padel na Plöknu); na Rutah: Lovro Malle, Rotov, umrl v Rusiji in Miha Koban umrl v Galiciji; v Podsinji vasi: Šimen Malle, Gašper, umrl v Ljubljani v bolnišnici, Matija Müller, Kovač, padel na it. bojišču, Simon Müller, Pintar, padel pri Przemislani, Simon Kropivnik, Jožefov, padel na Ruskem boj., Franc in Janez Taučar, padla, prvi na Ruskem drugi na italj. boj., Janez Kulnig, umrl na Ogrskem, Janez Malle, Doline, padel na Ruskem bojišču, Feliks Šwarz, umrl v bolnišnici v Gradcu, Valentin Šparovec, padel na italj. bojišču, Andrej Šonlieb, na Ruskem bojišču. Pogrešajo se pa Tomo Malle, Bricnov, Matevž Waldhauser, Kanzlinov, ter Anton Hornböck v St. Janžu. Spavajte mirno, hrabri junaki, vaše naročilo, „pomagajte nam izvojevati srečnejšo bodočnost našega tu zatiranega slov. naroda“ nam bo sveto in se hočemo zanj bojevati, dokler ne zasije tudi v tužni Koroški solnce svobode, katero bodemo uživali v naši bodoči jugoslovanski državi.

Pokrče. K že objavljenim žrtvam za cesarja in domovino moramo žal še dve novi prišteti. Prosimo tedaj, da bi se molilo in maševalo tudi za: Jakoba Žnegel, pd. Dremiljev v Pobrežah, padel v Galiciji ob Dnjestrju l. 1915. in Boštjana Kulterer, pd. Donežev v St. Janžu, utonil v pristanišču Smyrne v Mali Aziji 9. junija l. 1916. Tako piše njegov stotnik materi: Imam žalostno nalogo, vam sporočiti, da je Boštjan Kulterer v zelo zvestem in junaškem izpolnjevanju dolžnosti danes za cesarja in domovino umrl. Prostovoljno se je javil za poizvedovalno vožnjo po ladji ob burnem morju, ker kot zvesti služabnik ni hotel svojega častnika, kateremu je služil, samega pustiti v nevarnosti. In peljali so se iz pristanišča, pa ladja ni bila kos valovom. Vsi so se potopili razen enega, ki je prinesel žalostno vest. Mi vsi objokujemo rajnega kot izvrstnega, zelo junaškega vojaka in kot imenitnega tovariša in ga občudujemo kot svojemu gospodu do smrti zvestega služabnika. Dne 15. julija se je brala v Smyrni za nesrečne žrtve sv. maša, častniki pa bodo v tamošnji katoliški cerkvi postavili ponesrečenemu častniku in njega zvestemu služabniku, rajnemu Boštjanu, nagrobni spomenik. Blag spomin mu ohranimo tudi mi v srcih in molitvah. Njemu pa, ki je bil kos našega naroda, se iskreno zahvalimo, da v daljni tujini glasno govori vsem našim klevetnikom, da je junašk' in zvest naš rod slovenski.

Naši vojaki.

Na bojišču, dne 4. maja 1918.

Cenjeni gospod urednik! Gotovo bodete mislili, da me ni več med živimi, ker se toliko časa nisem oglasil v vašem cenjenem listu „Mir“, pa ni tako. Sem še zmirom zdrav in se kolovratim po teh visokih hribih tirolskih. Drugače tukaj ni nič novega; tu pa tam se malo spopademo s polentarjem. Precej je bilo dozdej še mrzlo in sneg, sedaj je pa solnce postalo že bolj gorko, in se bomo začeli tudi malo bolj gibati. Samo tiste velike zračne ptice nas večkrat nadlegujejo in spuščajo še precej debela in trda jajca; pa ne tako poceni kakor so pri nas na Koroškem. Pozdravim vse hodiške fante in dekleta. Š. Kompoš, topn.

Dne 2. maja 1918.

Sladko vince piti,
to me veseli;
dobre volje biti
svoje žive dni.

Od kupice „Štajerca“ pošiljamo mnogo pozdravov vsem čitateljem „Mira“ posebno Rožanom Št. Jakobčanom, pešci c. in kr. 7. pp. J. Resman, Tonček Baumgartner, Sticker Fr., Jak. Graber.

V Italiji, 10. maja 1918.

Slavno uredništvo! Pozdravljam Vas v domovini! Imate li, gosp. urednik, zopet kak mal kotichek za naše pozdrave? Upamo, da ustrezete naši prošnji.

Poslovili smo se s svincem od našega zavratnega sovražnika, da se malo odpočijemo tukaj v lepi dolini. Kako veseli človeka, ko po dolgem času pride z visokih, snežnih gorá tu dol v lepo cvetočo ravnino. Odločili smo se, da pri prvi priložnosti pozdravimo bralce ljubega „Mira“, posebno pa kotmirska dekleta in vse farane, ki se, kakor upamo, prav dobro imate v lepem majniškem času. Tukaj se kratkočasimo s tem, da še vsak dan napravimo lov na naše vojne sovražnike — živalce v sracji.

Pošiljamo najsrčnejše pozdrave vsem Slovencem v ljubi domovini v upanju, da se tudi mi kmalu vrnemo k Vam, potem pa

vse za vero, dom, cesarja —
vse za mili narod naš!

Tomaž Prosekar s Plešivca, Alojz Križman, Jož. Wutte, Jakob Cvetko, Anton Leimisch, Saksida, Matija Thaller.

Pošiljam vsem dekletom in bralcem „Mira“ iz Podjunske doline, posebno v Globasnici, majniške pozdrave! Dragotin Sadjak iz Globasnice.

Dragi list „Mir!“ Prav veseli me, da tako zvesto izhajaš in nam prinašaš novic iz tujih kakor tudi iz domačega kraja. Škoda, da nisi dnevnik, ki bi nas razen pondeljka vsak dan obiskal. Komaj čakam, da te prejmem, da izvem novice, posebno o gibanju naše Jugoslavije. Večkrat si že pisal o št. janškem shodu pri Spodnjem Dravogradu, tudi v št. 17. si nekaj vrst prinesel in naznanil naše nasprotnike, katere prav dobro poznam. Ko sem prečital njih imena, prijel sem se za glavo. Sami ti, ki še danes samo slovenski kruh jedo, pa jim menda jako dobro diši! Torej bi imeli bolj prijazni biti okoli naših kmetov, bi ga še lože več dobili, ki so ga dandanes z menoj vred potrebni. Te nemške razgrajče bi bilo dobro sem na fronto poslati! Samo doma imajo korajžo, da med mirnimi slovenskimi ljudmi vodijo vojno. Če bodo tako naprej ravnali, ne bodo več dolgo naš kruh rezali. Pohlevno je naše ljudstvo kakor ovca, če pa enkrat preveč pride, tudi ovca trka. Nemškutarski trgovci, rokodelci, gostilničarji, sploh vsi od ljubega kmeta žive. Zato pa tako neprijazno ravnajo s kmetom. Bil bi že čas, da bi se naš narod enkrat ločil od naših notranjih sovražnikov! Postaviti si moramo svoje rokodelce, svojo trgovino, da ne bo treba nemčurjev debeliti! Ž Bogom! Srčno pozdravljam iz daljnega jugozapadnega bojišča vse čitatelje in čitateljice „Mira“, posebno tiste, ki se tako pridno trudite za našo boljšo bodočnost. F. L.

Koroški gospodar.

Nova odredba glede mleka.

Izšla je odredba deželnega predsednika na Koroškem gledé nove uravnave dobivanja mleka. Odredba razveljavlja l. 1917. izdani odredbi enake vsebine in ju združi ter določa, da ostane cena za mleko neizpremenjena, določa pa premijo 18 vinarjev nad najvišjo postavno ceno za vsak liter mleka, ki se oddaja kakemu javnemu preskrbovalnemu zavodu. Te premije plačuje deželna vlada iz fondov, ki so ji na razpolago, tako da ostane oddajna cena za mleko neizpremenjena.

Dajanje mleka privatnim odjemalcem se sicer načeloma ne prepove, vendar se izreče, da ima oblast pravico, zahtevati brez ozira na privatno oddajanje mleka vse mleko za javne preskrbovalne zavode.

Ta odredba velja zaenkrat do 30. septembra 1918. Hkrati je deželni predsednik pridružil mlekarskemu uradu svet; kot člani tega sveta so bili imenovani msgr. Val. Podgorc, dr. Maks Schmid in ces. svetnik Lovro Washietl.

Javno vprašanje o. kr. deželni vladi, oziroma vnovčevalnici za živino v Celovcu.

Iz Podjunske doline.

Ali imajo nakupovalci živine za vnovčevalnico gotovo navodilo in red, po katerem smejo zahtevati od kmeta živino?

Ali imajo nalog, ozirati se na gospodarske razmere, da se poljedelstvo ne uniči?

Sedanje pobiranje živine ne kaže nobenega reda! Nakupovalec mora vedeti, koliko je pri tej kmetiji polja, torej sme toliko živine zahtevati. A tudi posestniku se naj naznani: Na pr. za 20 oralov njiv mora toliko in toliko živine ostati. Potem se ne bodo dogajale tolike nerednosti, kakor sedaj in tudi ne bo toliko nepotrebne razburjenja!

Le en slučaj izmed mnogih: Neki kmet ima celo kopo malih otrok in v hlevu štiri govedi, pa dobi nalog, da mora oddati enega vola. — S čim bo obdeloval polje in služil otrokom kruh? Na ravno tako velikem posestvu v sosedni vasi — seveda v drugi občini — stoji še osem goved v hlevu, in še ni nobenega naloga za oddajo! Kje je tukaj red?

Slovenski kmet je prepohlevna duša, da bi se upiral; je preusmiljena duša, da bi ne dal rad, ako vidi stradajočega bližnjega. Pa tudi čut pravičnosti je pri njem silno razvit, zato zahteva enako razdelitev oddaje. Ako bo ta, ne bo treba nikdar groziti z vojaško rekvizicijo živine!

Najvišje cene za sadni mošt je za pridelovalca zvišan od 70 v na 1 K 20 v, za točenje in prodajo na drobno od 1 K 36 v na 1 K 86 v v Celovcu in Beljaku in od 1 K 20 v na 1 K 70 v v vseh drugih občinah. Najvišja cena za sadni jesih je za pridelovalca zvišana od 25 v na 30 v, za točenje od 40 v na 48 v, za prodajo na drobno od 32 v na 40 v.

Izpiti za podkovne kovače bodo v Celovcu v petek, 5. julija 1918. Prošnje je vložiti najdalje do 15. junija 1918 pri c. kr. deželni vladi v Celovcu.

Cene za prašičke. C. kr. urad za določitev cen za Koroško je za prašičke določil sledeče ravnilne cene: za 1 kg žive teže: do teže 10 kg K 14—, od 10 do 20 kg K 12—, nad 20 kg K 10—.

Za dekleta in žene.

Govor g. Schöffa ob grobu gdč. Micke Petračeve.

Tuga in žalost — vsestransko trpljenje vseh — to je znamenje današnjih dni. Nad tri leta traja že svetovna grozota in v teh treh letih je bila spoštovana rodbina Petračeva udarjena s tremi najhujšimi udarci s smrtjo treh svojih najljubših: padel je sin, umrl oče; tretji udarec je zadel nepričakovano, smrt je vzela cvet mladosti, 21 let staro Micko. — Toda kaj govorim o smrti? Življenje Micke ni ugasnilo, omagalo je samo telo, njena duša in srcé — o tem smo lahko trdno prepričani — živita pa že življenje brez muk in trpljenja, življenje večno! Zato so nam porok tri matere, v katere je s vso svojo prostostjo srca verovala, v katere je upala in jih z vso gorečnostjo ljubila.

Kdo so te matere? Prva je njena ljubeča, od zemeljskih bridkosti upognjena telesna mati, Petračova mama. Materina ljubezen je bila brezmejna, nesebična — in v to ljubezen je njena Micka verovala in to njena živa vera je bila vzrok neprestanega dela za ubogo bolno mater in celo družino, z eno besedo, nadomestovala je celega očeta! In ta preskrbna hči naj bi umrla? Nikakor ne! Njene pridne roke in noge so sicer odpovedale, njeno ljubeče srcé ne bije več, njene ljubeznive ustne ne bodo izgovarjale več tolažilnih besed ubogi svoji materi in ne bodo klicale več njenih bratcev in sester — ali njena lepa duša bo prosila za Vas vse tam pri vsemogočnem, ki ima svoj dober vzrok, zakaj jo je poklical k sebi.

V drugo mater je upala, upala trdno in večkrat z radostnim upom rekla: „samo da bi kmalu bilo“. Te matere ni čakala, videla jo je samo z dušnimi očmi in gledala njena krasna, kot jutranja zarja lepa krila — sedaj pa bo prosila zgoraj, da pride kmalu k nam od ljubega nam vladarja naša srčno zaželjena mati naše bodoče domovine, naša Jugoslavija!

In tretjo, to je nebeško mater, je z vsem svojim nedolžnim srcem ljubila — kot plačilo zato jo je pa ta ravno v najlepšem mesecu — prvi dan v Marijinem mesecu — poklicala k sebi po večno plačilo. Micka gre sedaj od hiše, odšla pa je v nebeški raj, kjer bo prosila za Vas in za nas — zato ne jok — ampak upanje do svidenja nad zvezdami!

Prikupljivost.

Prišla sem v mesto po opravkih k verni, priprosti gospe. — To je moja nova služkinja, mi pripoveduje s ponosom. Imela sem srečo. Več deklet se je prišlo predstaviti. Pomislite, ena med njimi je bila celo moderno počesana. Znaki žgalnega železa so se ji poznali v laseh. Mnogo dragocenega časa mora potratiti vsako jutro. Tudi je silno škodljivo žgati lase z vročim železom. Dekle, ki svoje lase žge, ne maram. Govorila sem tudi s služkinjo. Z veseljem mi je pripovedovala, kako je srečna, ker sme iti ob nedeljah predpoldne in popoldne k božji službi. K blagi gospe sem prišla. Zdi se mi, da so moja mati.

Kako priprosto in vendar elegantno so počesane naše mamke in stare matere. Sredi glave imajo lase razdeljene v dve polovici, na desni in levi strani spletejo eno kito in če imajo lase dolge, jih ovijejo v obliki venca okrog glave. Kako to lepo pristojajo! Tako se je česala Miklova Zali, tako dostojno lepo tudi druga slovenska dekleta. Kako lepe so bile v svoji velekrasni, preprosti narodni noši!

Lipovo cvetje.

Če cveti lipovo drevo, tedaj ga obiščejo hitro čebelice. Kako marljivo nabirajo cvetni prah in sladki sok! — Tudi človek dobro ve, da je Stvarnik položil zdravilno moč v lipov cvet. Če sem prehlajena, tedaj si napravim vsaj dvakrat na dan lipov čaj. Mnogo ljudi pije edino le ta čaj namesto ruskega. Naberimo letos prav veliko lipovega cvetja, saj zdaj še v lekarni za zdravila sila prede.

Domači zdravnik.

Zoper nahod. Zdržati se je treba vseh tekočih jestvin, dokler ne poneha nahod. Sredstvo se je mnogokrat preizkusilo in se ponavadi dobro obneslo.

Kako ustaviš krvavenje. Vsak čas se lahko pripeti, da se raniš in hudo krvaviš. V takih slučajih ljudje ne vedo, kaj naj storijo. Vzemi čisto bato (pavolo) — pri vsaki hiši bi morali imeti karbol-bato, ki se dobiva po lekarnah — pomoči jo v vročo vodo, izžemi jo in jo položi na rano. Dobra je pa tudi tinktura iz arnike, z vodo zredčena (10 kapljic na 1/8 litra vode). Če pa močno krvaviš, zlasti če krvaviš iz žil, pojdi takoj k zdravniku.

Zoper zobobol pogostokrat pomaga zelo fino sprasjen galun. Vzameš nekaj praškov na pavolo in jo vtakneš v votel bolni zob. Ko se galun raztopi, ponehajo bolečine. Galun je sploh dobro sredstvo za bolne, slabe zobe, ker odpravlja gnilobo in tako varuje zobe.

Zoper kašelj in hripavost. Daj tri kavine žličke strdi v skodelico (šalco), vlij v njo vrele vode in mešaj tako dolgo, da se strd raztopi in izpij kakor mogoče vroče, predno greš na večer v postelj. To ponovi večkrat.

Za kratek čas.

Pozabljiv. Mlada profesorjeva žena po poroki možu: „Sedaj spadava skupaj, za vedno!“ Profesor: „Gotovo, ženka, to si bom potem takoj zapisal!“

Vprašanje. „Gospod baron, ker hočete eno svojih hčerá poročiti, Vam najprej naznamim, da bo dobila po meni najmlajša 60.000 K, starejša 75.000 K in najstarejša 90.000 K.“ Baron: Oprostite, gospod svetnik, nimate morda še kake še starejše?“

Priznal je. A.: „Kakšna bolezen Vas je trla?“ B.: „Legar me je mučil.“ A.: „Legar je huda bolezen, ker zapusti neprijetne posledice: Ali človek znori ali pa umrje. Jaz sem tudi nekoč imel legar.“

Moderna. Kmetica: „Kaj je to, da se letos svinje nočejo odebeliti?“ — Kmet: No ja, ker se toliko avtomobilov vozi mimo morajo nervozne postati.“

Zlobnež. Natakak (gostu, ki je ravno kar končal južino): „Želite še kaj?“ — Gost: „No, želel bi, da bi mi bilo tehnolo!“

Pouk. Oče: „Sinček, kaj si se danes učil v šoli?“ — Sinček: „Kako je treba držati, roko, če se dobi packa nanjo.“

Raznoterosti.

Tatvine na pošti in železnici. Glasilo avstrijskih vojaških certifikatistov piše: V Avstriji so od začetka vojske pri pošti in železnici veliko kradli. Prebivalstvo meni, da so take razmere mogoče samo v Avstriji. To naziranje je pa napačno. V vzorni državi Nemčiji je bilo l. 1914. za izgube in tatvine blaga treba plačati odškodnine 42 milijonov mark. L. 1915. se je ta svota podvojila; l. 1916. je znašala že kakih 18 milijonov mark in l. 1917. je morda dosegla velikansko višino 57 milijonov mark. Pri tem pa ni manjkalo ukrepov, da bi se oropanje tovornih vagonov zadržalo. Državna pošta je morala plačati v nadomestilo za izgube l. 1912: 100.000 mark, 1914: 399 mark, 1916: 1.178.000 mark, 1917: 3.100.000 mark. To so številke, ki jih je pred nedavnim imenoval v glavnem odseku državnega zbora državni tajnik državnega poštnege urada na Nemškem. Po njegovih podatkih je bilo zadnje štiri leta zavoljo tatvine obsojenih: 39 uradnikov, 254 poduradnikov in 3234 pomožnih uradnikov. Torej uradnik na Nemškem ni tak nedosegljiv poštenjak, kakor bi to radi dokazali. Zdi se nam, da je avstrijski poštar in železničar vendar poštenjši kakor so njegovi tovariši na Nemškem.

Irci proti brambni dolžnosti. Nemški listi poročajo iz Berna: Irci se oborožujejo proti brambni dolžnosti. Zveza vseh irskih delavskih društev se je s prisego zavezala, da se bo do skrajnosti upirala brambni dolžnosti. Po vsej deželi se vrše pod vodstvom katoliških duhovnikov zborovanja ter ljudstvo prisega, da se bo z vsemi sredstvi uprlo brambni dolžnosti. V Tipperaryju je priseglo 10.000 mož, da bo nastopilo, če treba, v boju proti brambni dolžnosti. Vodja nacionalistov Devlin je govoril v Belfastu pred cerkvijo ter klical množico na upor proti Angležem. Izvajal je, da nima noben narod na svetu pravice, prisiliti drug narod, da zagrabi za orožje. Irci ne bodo odklonili brambne dolžnosti iz strahopetnosti, marveč ker hočejo iz proste volje in za lastne cilje zagrabiti za orožje. — To poročilo dokazuje, kako se vsaka krivica, ki jo dela država kakemu narodu, silno maščuje. Angleška je svoj čas Irce zelo zatirala, danes pa žanje, čeravno je danes svoboda na Irskem taka, kakor bi je pri nas zaman iskali.

Koza in mestna gospa. V nekem nemškem mestu je kupila profesorjeva žena kozo od vinogradnika. Živalici so napravili lep nov hlev, da ga je bilo veselje videti. Čez tri dni je pripihala meščanka k vinogradniku s skrbjo na čelu: „Čujte, koza, ki ste mi jo prodali, mora biti bolna, ker ne da niti kapljice mleka!“ — „Ni mogoče, gospa. Koza je bila zdrava in je imela dosti mleka.“ — „A če povem, da ga nima niti kapljice! Tri večere sem ji postavila piskrček v hlev, pa je bil vsako jutro prazen...“

Kako živé avstrijski vojni ujetniki na Francoskem. List „Podrpan“ poroča: Prejeli smo pismo od vojnega ujetnika, Nemca, ki se nahaja na Francoskem. Piše, kaj vse dobivajo, kadar ne delajo, a kakšen priboljšek imajo, kadar delajo 8 ur na dan. Ujetniki dobivajo zjutraj kavo in 500 gr kruha, opoldne polno skodelico juhe ter 150 gr mesa in prikuho, zvečer polno skodelico juhe, 150 gr mesa in prikuho. Torej zvečer tako kakor opoldne. Če pa delamo (8 ur na dan lahko delo) točno od ure do ure, dobivamo isto hrano kakor sem zgoraj opisal in še naslednji priboljšek: 10 krompirjev, kos sira, 10 fig in pol litra dobrega vina ter v denarju 85 vinarjev na dan.

Čudna slama. „Rovnost“ piše: Žitni zavod je nekoč razpisal nagrado onemu, ki dokaže, da se moka izvaja čez mejo. Te dni so morali na postaji v Všetatih-Privorih odpeti od vlaka voz, ki so se mu vnele osi. Ko so delavci slučajno odmetali z vagona plast slame, so se prikazale velike vreče, v katerih je bila — bela moka. Bilo je moka 60 meterskih stotov. — Tako je včasih tudi prav, da se vname os.

Na severnega medveda v zverinjaku v Schönbrunnu je ustrelil vojak Leop. Ecker petkrat in je žival težko ranil. Ecker je najbrže zblaznel.

Karte za sukanec. V kratkem začno izdajati na Ogrskem karte za sukanec. Vsaka družina dobi 1 vitelj belega in 1 vitelj črnega sukanca.

Krompir na Angleškem. Letos so nasadili na Angleškem za 25 odstotkov večjo površino kakor lani. Nasajenega je krompirja na približno 900 tisoč oralih.

Sladkor v Zagrebu. V Zagrebu dobe za mesec maj 75 dkg sladkorja za osebo.

Darovi.

Namesto venca na grob svojega dragega očeta Andreja Štularja je poslal za popravo romarske cerkve na Sv. Višarjah na naše uredništvo g. Jurij Štular iz Dolinčič 5 K.

Mi ne moremo polno dihati, ako so prsa vsled prehlada, bolečin ali slabosti, izgubila prosto gibčnost. Prsa se morajo pri vsakem dihu dvigniti lahko in prosto, da se zamorejo pljuča brez truda popolnoma napolniti s svežim zrakom. Ravnotako lahko morajo prsa pri izdihu pasti, da se porabljeni zrak lahko popolnoma zopet iz pljuč iztisne. Ako se to vdihavanje in izdihavanje ne vrši gladko, tedaj priporočamo za okrepitev vtiranje prs in hrbta s Fellerjevim oživljajočim in bolečine lajšajočim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko „Elsa-fluid“. To izvrstno domače zdravilo hvali več kot 100.000 zahvalnic. 12 steklenic stane na vse strani franko 14 K 32 h edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska). Če pa ovira dihanje prenapoljenost želodca ali debelost, tedaj se obenem naroči Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko „Elsa-kroglice“, 6 škatlic franko 7 K 37 h, katere se v vseh indispozicijah želodca izvrstno obnesejo. Pri tej priliki bi radi spomnili na izvrstno sredstvo proti različnemu mrčesu, t. j. namreč mrčesni prah z znamko „Elsa“ v velikih dozah. 1 doza stane 1 krono. (se)

Listnica upravnštva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam pri preselitvah ali premestitvah naznanijo poleg novega naslova tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega važno, da ne bi pošiljali lista pomotoma na dva kraja, na nov in na star naslov.

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel TRABESINGER

v Celovcu, velikovška cesta št. 5.

Podpisano vodstvo hotela Trabesinger se v ljudo priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta, po zimi toplo zakurjeno. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. Slovenski potniki in rodoljubi, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

vodstvo hotela Trabesinger.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10,000.000.

Rezervni zaklad: K 1,500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Vsak trgovec naj čita!

Kdor je enkrat poskusil
mojo barvo za obleko
„International“

ta se je prepričal, da je edino ta barva
pristna in zajamčeno dobra. Vsak se lahko
osebno prepriča, kako jo vsi dosedanji naročniki
hvalijo. Vsak zavojček ima navodilo.

100 zavojčkov stane K 50.—,
500 zavojčkov po K 45.— za
100 zavojčkov, 1000 zavojčkov
po K 40.— za 100 zavojčkov.

Prosto poštne. — Zahtevajte cenik drugih
predmetov.

Se priporoča

Rudolf Cotič, Vrhnika.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Elmspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Kupim dobro harmonij. Naznanilo
ohranjen tvrdke želim.
Fr. Grafenauer, p. Brdo pri Šmohorju, Koroško.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta
(Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vezana K 440, za družnike K 330,
po pošti K 1.— več. — Trdo vezana K 750,
za družnike K 570, po pošti K 1.— več.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

**Življenje svetnikov in
svetnic božjih.**

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Cena: Mehko vezana K 880, za družnike
K 660, po pošti franko K 120 več. — V
dva dela trdo vezana z usnjatim hrptom
K 15.—, za družnike K 1130, po pošti
franko K 120 več.

Kislo vodo

in **vin** razpošilja

A. Oset, p. Guštanj, Koroško.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt
v premissljevanih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil
Stefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 8.—, za družnike
K 6.—, po pošti franko K 120 več. —
V dva dela trdo vez. z usnjatim hrptom
K 1320, za družnike K 990, po pošti franko
K 120 več.

Kdor trpi vsled

podganske in mišje nadloge

(tudi krtice, krti, hrčki kakor tudi ščurki,
mravlje in stonoge), naj piše neobvezno na

ravnateljstvo

Terrorjevega zavoda za Avstrijo
Dunaj, I., Werdertorgasse 17.

Uradno priporočena metoda.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

**Zvonarna in
livarna kovin**

Ernest Szabó

Gradec, Griesplatz št. 10

prosi velečastito duhovščino, da njegovo tvrdko
po vojni pri nabavi zvonov in celega zvonjenja
vsake velikosti in vglasitve ohrani v blagohotnem
spominu.

Hranilnica in posojilnica v Možici
ima svoj

letni občni zbor

na binkoštni pondeljek, dne 20. maj-
nika 1918, ob 1/2 12. uri dopoldne, v
svojih uradnih prostorih pri Žag-
mojstru po običajnem sporedu.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Miši — podgane — stenice — ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkušene radikalno učin-
kujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak
dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za
ščurke K 450; tinktura za stenice 2 K; uniče-
valec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 150
in K 3.—; sem spadajoči razpraševalec K 120; tinktura
proti ušem pri ljudeh K 120; mazilo za
uši pri živini K 150; prašek za uši v obleki in
perilu 2 K; tinkt. za bolhe pri pseih K 120; tinkt.
proti mrčesu na sadnju in zelenjadi (unič. rastlin) 3 K.
Pošilja po povzetju Zavod za pokončavanje mrčesa
M. Jünker, Zagreb 16, Petrinjska ulica 3.

Kupujte le domač izdelek, to je:

Emona

Dobiva se v vseh prodajalnicah!

Razširjajte Vaše glasilo „MIR“!

Framydol je sredstvo za po-
mijanje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno temno po-
barva. 1 steklenica s poštnino vred K 325.

Rydyol je rožnata
voda, ki
pordeči blede lica. Učinek je
čudovit. 1 steklenica s poštnino
vred K 245. — Povzetje 45 h več. —
Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.